

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 849/2024
10.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Лачњевац Боровоја, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу ЗК бр. 554/20 од 13.11.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-177/24 од 25.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Лачњевац Боровоја, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу ЗК бр. 554/20 од 13.11.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-177/24 од 25.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу ЗК бр. 554/20 од 13.11.2023. године окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године, која ће се извршити на тај начин што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује у ..., улица ..., без примене електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-177/24 од 25.03.2024. године делимично су усвојене жалбе бранилаца окривљених АА и ББ и пресуда Основног суда у Крушевцу ЗК бр. 554/20 од 13.11.2023. године преиначена, само у делу одлуке о

урачунавању притвора, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљенима у изречене казне затвора урачунао време проведено у притвору у периоду од 16.09.2019. године до 24.09.2019. године, док су жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крушевцу и жалбе бранилаца окривљених у преосталом делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Лачњевац Боривоје у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи и окривљеног АА ослободи од оптужбе или исте у односу на овог окривљеног укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. Стављен је предлог да се одложи, односно прекине извршење правноснажне пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против који је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у образложењу поднетог захтева за заштиту законитости нумерише битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава записник о испитивању пловидбене незгоде са увиђајем и извештајем о пловидбеној незгоди – оштећењу. У вези са изнетим, бранилац наводи да увиђај као доказну радњу може предузети само орган поступка и да записник о увиђају може садржати само слику стања на лицу места, сходно члану 133. и 136. ЗКП, а да за прикупљање података и давање налаза и мишљења није затражена помоћ стручног лица, као ни присуство вештака. Означени записник у суштини садржи вештачење (налаз и мишљење) о узроку настанка предметне пловидбене незгоде, без наредбе за вештачење и није сачињен од стране органа поступка.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Из записника о испитивању пловидбене незгоде од 18.09.2019. године произлази да је исти сачинио ВВ - инспектор безбедности пловидбе поводом пловидбене незгоде, која је настала приликом пловидбе гуменог чамца ватрогасно-спасилачког батаљона ... на језеру ..., да је именовани инспектор обавио увиђај којем су присуствовали и ГГ и ДД, да су констатовани подаци о месту и времену пловидбене незгоде, подаци о пловилима у пловидбеној незгоди, подаци о хидрометеоролошкој односно хидролошкој ситуацији, о стању објекта, безбедности пловидбе, о пловидби пловила, о заповеднику брода, члановима посаде и путницима, материјалним штетама

на пловилу, о терету, односно баласту брода..., као и да се у оквиру записника налази и извештај о пловидбеној незгоди – оштећењу.

Такође, из списка предмета произлази да је ВВ, Републички инспектор безбедности пловидбе у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектор за инспекцијски надзор, Одељење инспекције безбедности пловидбе.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП прописано је да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или је одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку (члан 83. с тав 1. и 2.).

Чланом 245. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама Републике Србије прописано је да надзор над спровођењем одредаба тог закона и прописа донетих на основу тог закона, којима се уређује безбедност пловидбе, врши министарство.

Одредбом члана 246. став 1. истог Закона прописано је да инспекцијски надзор врши министарство преко инспектора безбедности пловидбе.

Одредбом 248. став 1. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама Републике Србије прописано је да у вршењу инспекцијског надзора инспектор поред осталог прегледа и пловила, бродске исправе и књиге, исправе... превоз путника и ствари, као и другу потребну документацију од значаја за инспекцијски надзор, док је одредбом став 2. истог члана прописано да у вршењу инспекцијског надзора инспектор има права, дужности и овлашћења у складу са законом који уређује инспекцијски надзор и тим законом.

Одредбом члана 21. Закона о инспекцијском надзору прописана су овлашћења инспектора ради утврђивања чињеница, а поред осталог у ставу 1. тачка 5. тог члана прописано је да је инспектор овлашћен да ради утврђивања чињеница врши увиђај односно прегледа и проверава локацију, земљиште, објекте, пословни и други нестамбени простор, постројења, уређаје, опрему, прибор, возила и друга наменска превозна средства, друга средства рада, производе, предмете који се стављају у промет, робу у промету и друге предмете којима обавља делатност или врши активност, као и друге предмете од значаја за инспекцијски надзор.

По налажењу овога суда записник о испитивању пловидбене незгоде пловидбе од 18.09.2019. године, сачињен је од стране овлашћеног министарства (Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектора за инспекцијске послове, Одсека за инспекцијске послове безбедности), у складу са одредбама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама Републике Србије и Закона о инспекцијском надзору и то од стране за то овлашћеног лица – инспектора безбедности пловидбе, у конкретном случају, ВВ, те да сам по себи, нити по начину прибављања није у супротности са Закоником о кривичном поступку. При томе, овај записник је сачињен у поступку инспекцијског надзора поводом пловидбене незгоде која је настала

приликом пловидбе гуменог чамца ватрогасно-спасилачког батаљона ... на језеру ... и обављен је увиђај на лицу места, у складу са чланом 21. ставу 1. тачка 5. Закона о инспекцијском надзору.

Сходно свему наведеном, наведени записник не представља налаз и мишљење, односно не представља вештачење, нити увиђај, у смислу одредби ЗКП-а (133. и 136. ЗКП), већ исправу, а како је то напред образложено.

Имајући у виду да је означени записник сачињен од стране стручног лица и у свему према правилима струке и представља исправу издату од стране надлежног државног органа у законом прописаној процедури, која је у смислу члана 2. став 1. тачка 26. ЗКП подобна да се користи у кривичном поступку, то наведени доказ не представља незаконит доказ, у смислу навода захтева за заштиту законитости, посебно имајући у виду да из цитираних одредби Закона о инспекцијском надзору и Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама Републике Србије, произлазе овлашћења инспектора у погледу сачињавања наведеног записника у поступку увиђаја предметне пловидбене незгоде.

Поред изнетог, Врховни суд као неосноване оцењује и наводе захтева којима се указује да извештај о пловидбеној незгоди – оштећењу, представља незаконити доказ, имајући у виду да из образложења првостепене пресуде (страна 25 став два) јасно произлази да правноснажна пресуда није заснована на наведеном извештају. Наиме, суд није узео у обзир приликом одлучивања тај део записника о испитивању пловидбене незгоде, уз образложење да се заснива на изјави окривљеног АА која није дата у складу са одредбама ЗКП и као таква се не може користити у поступку.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепеним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је у наведеном делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, оценио као неоснован.

Поред изнетог, као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да дело које је окривљеном стављено на терет није кривично дело, обзиром да је окривљени критичном приликом поступао у неотклоњивој правној заблуди из члана 29. КЗ, која искључује постојање кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у образложењу пресуде, на страни 8, став четири упутио на разлоге првостепене пресуде на страни 30, став три, а које разлоге Врховни суд у свему прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости, указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац као незаконит доказ означава и записник о испитивању сведока ВВ. Међутим, образлажући наведено, бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (440. ЗКП) износећи сопствену оцену исказа наведеног сведока, наводећи да сведок износи закључке и мишљења иако нема својство вештака, нити стручног лица. Бранилац окривљеног нумерише и образлаже и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и истовремено указује и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, износећи сопствену оцену изведених доказа и сопствено виђење одлучних чињеница које из тих доказа произлазе супротно чињеничним утврђењима суда изнетим у побијаним пресудама. Такође, бранилац нумерише и образлаже и повреду закона из члана 438. став 1 тачка 11) и 438. став 2. тачка 3) у вези члана 428. став 6. и 8. ЗКП.

Међутим, како повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2), 440. и 438. став 1 тачка 11) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 428. став 6. и 8. ЗКП нису законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то наведене повреде закона нису биле предмет оцене Врховног суда у конкретном поступку.

Са изнетих разлога Врховни суд је, на основу члана 491. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председника већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић